

Ontwerp-omgevingsvergunning wateractiviteit

1. Ontwerp-besluit

Gelet op artikel 5.1 van de Omgevingswet en de artikelen 2.186, 2.188, 2.192 en 2.194 van de Waterschapsverordening Waterschap Drents Overijsselse Delta, en de in hoofdstuk 3 van deze vergunning vermelde overwegingen, is het dagelijks bestuur voornemens te besluiten:

- I Vergunning te verlenen aan waterschap Drents Overijsselse Delta, Postbus 60 in Zwolle, voor de aanleg van 14 natuurvriendelijke oevers en het plaatsen van markeringspaaltjes binnen overige keringen 5305 en 5309 en bijbehorende beschermingszones en A-oppervlaktewaterlichaam AS. en bijbehorende beschermingszones.
De locatie is plaatselijk bekend als langs het Overijssels Kanaal tussen Schalkhaar en Raalte.
- II Dat de volgende documenten onderdeel van de vergunning zijn:
  - Het aanvraagformulier van 13 maart 2024.
  - Tekening Situatie en dwarsprofiel maatregelen NVO 1 t/m 14, tekeningnummer 1291396-TE-PLA-DO-0271 t/m 0282, blad 1 t/12, van 23 april 2024.
  - Tekening Overzicht maatregelen natuurvriendelijke oevers, tekeningnummer 0016184-OKD-TE-ALG-VO-0106, blad 6, van 17 november 2023.
  - Projectbeschrijving maatregelen Overijssels Kanaal (Deventer-Raalte) van 1 februari 2024
  - Notitie Alternatievenstudie aanvoersituatie Overijssels Kanaal van 8 maart 2023.
  - Eindrapport Herinrichting Overijssels Kanaal Afvoermodellering van 26 september 2022.
- III De vergunning te verlenen voor onbepaalde tijd voor het hebben en onderhouden van de werken genoemd onder I.
- IV Aan de vergunning de voorschriften van hoofdstuk 2 te verbinden.

Zwolle, 10 juni 2024

het dagelijks bestuur van het
Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris-directeur

de dijkgraaf

E.M. van Grol

D.S. Schoonman

2. Voorschriften

1. Het inrichten van een natuurvriendelijke oever in een A-oppervlaktewaterlichaam.

- 1.1. De natuurvriendelijke oevers langs het A-oppervlaktewaterlichaam AS. moeten onder het profiel worden aangelegd conform de bij dit besluit behorende tekening Situatie en dwarsprofiel maatregelen NVO 1 t/m 14, tekeningnummer 1291396-TE-PLA-DO-0271 t/m 0282, blad 1 t/m 12, van 23 april 2024.

2. Het plaatsen van markeringspaaltjes.

- 2.1. Door de werkzaamheden ontstane gaten in de bodem moeten worden opgevuld volgens de bestaande bodemopbouw.
- 2.2. Het gebruik van chemisch verduurzaamd hout of andere uitlogende materialen is niet toegestaan.

3. Melden aanvang en beëindiging werkzaamheden.

- 3.1. Minimaal 5 werkdagen voordat met de werkzaamheden wordt begonnen, moet de vergunninghouder dit melden aan het waterschap.
- 3.2. Zodra het werk gereed is, moet de vergunninghouder dit melden aan het waterschap.
- 3.3. Bovengenoemde meldingen kunt u doen door een e-mail te zenden naar handhaving@wdodelta.nl onder vermelding van dossier: Z/24/060519 en locatie: Langs het Overijssels Kanaal tussen Schalkhaar en Raalte.

4. Werkzaamheden.

- 4.1. De werkzaamheden moeten overeenkomstig de aanvraag worden uitgevoerd, tenzij in de voorschriften anders is aangegeven.
- 4.2. De vergunning moet tijdens de uitvoering van de werkzaamheden op het werk aanwezig zijn.
- 4.3. Als voor, tijdens of na de uitvoering van de werkzaamheden blijkt dat er voor het waterbeheer of de waterveiligheid aanvullende voorzieningen, wijzigingen in tijd, plaats of samenstelling van de werken nodig zijn, is de vergunninghouder dit verplicht op eigen kosten uit te voeren. Bij nalatigheid wordt één en ander door het waterschap uitgevoerd, op kosten van de vergunninghouder.

5. Meldplicht bij ongewone voorvallen.

- 5.1. Als door een ongewoon voorval, nadelige gevolgen voor het waterstaatswerk zijn ontstaan of dreigen te ontstaan, moet de vergunninghouder onmiddellijk maatregelen treffen om dit te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.
- 5.2. Een ongewoon voorval moet de vergunninghouder onmiddellijk melden bij het team Handhaving, telefoonnummer 088-2331200.

6. Onderhoud en voorkomen van schade.

- 6.1. De aangebrachte/gemaakte werken moeten door en op kosten van de vergunninghouder worden onderhouden (civieltechnisch) voor de duur van de vergunning.
- 6.2. Werkstroken, oneffenheden, verzakkingen en beschadigingen aan het waterstaatswerk en/of beschermingszone moeten worden hersteld.
- 6.3. De vergunninghouder moet alle mogelijke maatregelen nemen om te voorkomen dat het waterschap dan wel derden als gevolg van het gebruik van de vergunning schade lijden.

7. Revisiegegevens.

- 7.1. Uiterlijk 3 maanden na het gereedkomen van de werken moeten revisietekeningen aan het

- team Handhaving (e-mail: handhaving@wdodelta.nl) worden verstrekt.
- 7.2. Op deze revisietekeningen moet de locatie, afmeting en/of hoogteligging van de werken nauwkeurig zijn weergegeven.

3. Overwegingen

Aanvraag

Op 13 maart 2024 heeft waterschap Drents Overijsselse Delta een aanvraag ingediend voor een vergunning op grond van de Omgevingswet en de Waterschapsverordening Waterschap Drents Overijsselse Delta. De vergunning wordt aangevraagd voor de aanleg van 14 natuurvriendelijke oevers (NVO) binnen overige keringen 5305 en 5309 met bijbehorende beschermingszones en A-oppervlaktewaterlichaam AS. met bijbehorende beschermingszone. Langs het Overijssels Kanaal worden over een lengte van 3,8 km NVO's aangelegd. De NVO's worden gerealiseerd door de oevers te verondiepen tot 1 meter onder de waterlijn, over een breedte van 4 meter.

Er worden daarnaast markeringspaaltjes geplaatst om de NVO's aan te duiden.

De locatie is plaatselijk bekend als langs het Overijssels Kanaal tussen Schalkhaar en Raalte.

Doelstellingen Omgevingswet en Waterschapsverordening

De Omgevingswet beschrijft in artikel 1.3 de algemene doelstellingen van deze wet, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang, te weten:

- a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur, en
- b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

De regels in de waterschapsverordening zijn, met het oog op de maatschappelijke doelen van artikel 1.3 van de Omgevingswet, gericht op:

- a. voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en

vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

De doelstellingen van het waterbeheer zijn geconcretiseerd via normen en beleid ten aanzien van veiligheid, waterkwantiteit, waterkwaliteit en maatschappelijke functievervulling door watersystemen. De uitwerking hiervan vindt plaats in aanvullende regelgeving, in waterbeheerplannen en in uitgewerkt beleid van het waterschap. Deze doelstellingen vormen in onderlinge samenhang het toetsingskader bij vergunningverlening.

Geconcludeerd is dat de activiteiten uit de aanvraag niet strijdig zijn met deze doelstellingen.

Participatie

De aanvrager heeft in de aanvraag aangegeven dat er aan participatie is gedaan. In hoofdstuk 9 Samenwerking van de bij dit besluit behorende Projectbeschrijving maatregelen Overijssels Kanaal (Deventer-Raalte) is de participatie beschreven.

Regelgeving

De aanvraag is naast de doelstelling van de Omgevingswet getoetst aan de volgende regelgeving:

- Kader Richtlijn Water (KRW).
- Waterschapsverordening Waterschap Drents Overijsselse Delta.

Kader Richtlijn Water (KRW)

In de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) zijn regels opgesteld om verslechtering van de

waterkwaliteit te voorkomen en te werken aan verbetering. Door herstel van ecosystemen in en rond het water en vermindering van vervuiling is het de bedoeling om uiterlijk in 2027 een 'goede toestand' te bereiken in de waterlichamen.

Om de waterkwaliteitsdoelen vanuit de KRW te behalen moet 5 kilometer natuurvriendelijke oever (NVO) langs het Overijssels Kanaal gerealiseerd worden. Er is gekozen om circa 3,8 km in te vullen met NVO's en 2,7 km met behulp van een vispaaiplaats langs de Witteveensleiding. Daarmee wordt het ecologische doel van dit project gehaald.

Waterschapsverordening Waterschap Drents Overijsselse Delta

De activiteit aanleggen van natuurvriendelijke oevers is niet genoemd in de Waterschapsverordening Waterschap Drents Overijsselse Delta. De activiteit vindt plaats in een A-oppervlaktewaterlichaam en twee overige keringen met bijbehorende beschermingszones en valt daarom onder de vangnetvergunningplicht van de artikelen 2.186, 2.188, 2.192 en 2.194 van de verordening.

Beleid

De aanvraag is naast de doelstelling van de Omgevingswet en de doelen uit de Waterschapsverordening en de voornoemde regelgeving getoetst aan het volgende beleid:

- Waterbeheerprogramma 2022-2027 van het Waterschap Drents Overijsselse Delta.
- Beleidsregels bij de Waterschapsverordening Waterschap Drents Overijsselse Delta.

Het Waterbeheerprogramma 2022-2027

Het Waterbeheerprogramma 2022-2027 van het Waterschap Drents Overijsselse Delta is de uitwerking van de ambities in onze Watervisie "Meer dan water".

Het beschrijft wat het waterschap in de planperiode (2022-2027) wil bereiken en hoe het waterschap dat wil doen.

De activiteiten en werkzaamheden uit de aanvraag zijn niet strijdig met de opgaven en maatregelen in de gebiedsuitwerking Salland als onderdeel van het waterbeheerprogramma.

Beleidsregels bij de Waterschapsverordening Waterschap Drents Overijsselse Delta

De aanvraag is getoetst aan de volgende beleidsregels:

4. Bouwwerken, exclusief windturbines, in en nabij waterkeringen
De markeringspaaltjes zijn dusdanig klein van omvang dat ze geen risico vormen voor het functioneren van de waterkering.

13. Natuurvriendelijke oevers.

Afname bergings- en doorstromingscapaciteit:

Door de aanleg van natuurvriendelijke oevers is sprake van een afname van de bergings- en doorstroomcapaciteit. Dit heeft geen negatief effect omdat het Overijssels kanaal nu een overcapaciteit heeft. Daarbij worden de NVO's op de bredere stukken in het profiel geplaatst. In de bijlage bij deze vergunning notitie Alternatievenstudie aanvoersituatie Overijssels Kanaal is dit verder onderbouwd.

Mogelijkheid van doelmatig onderhoud van het waterstaatswerk:

Het onderhoud van het kanaal wordt in de huidige situatie zowel rijdend als varend uitgevoerd. Dit verandert niet. Er loopt een onderhoudsroute langs de NVO en de NVO die nergens breder dan 8 meter wordt. Dus er is en blijft ruimte om deze rijdend te onderhouden. Het onderhoud van het waterlichaam zelf wordt varend gedaan. De NVO belemmert dit niet.

Negatief effect op ecologie en waterkwaliteit:

De NVO wordt gerealiseerd door aanbrengen van grond in de kanaaloever, zodanig

dat het onderwatertalud ter plekke ondieper wordt, waardoor hier ontwikkelingskansen ontstaan voor een brede oeverplantenzone en voor bijbehorende fauna. De maatregel kan leiden tot een tijdelijke achteruitgang van de aanwezige vegetatie, maar zal na enige tijd juist tot een toename van oever- en waterplanten leiden. Het kanaal en zijn omgeving is niet bestempeld als water of gebied met een hoge ecologische doelstelling.

Voor de aanleg van Natuurvriendelijke oevers (NVO's) in, op of nabij waterkeringen geldt dat er geen beleidsregels zijn opgesteld. Daarom zijn de betreffende activiteiten of werkzaamheden op de volgende aspecten getoetst:

- Effecten op kerende hoogte;

Conclusie: Geen effecten want huidige hoogte blijft behouden, over een (kruin)breedte van tenminste 1,5 m. Dus geen effect op de kerende hoogte.

- Effecten op stabiliteit;

Conclusie: Binnen en buitentalud zijn stabiel. Deze zijn niet steiler dan 1:3.

- Effecten op de erosiebestendigheid;

Conclusie: Er is slechts tijdelijk wat minder begroeiing door de afgraving, maar daarna weer een goede erosiebestendigheid.

- Effecten op grondwaterstromingen (piping);

Conclusie: niet relevant omdat er niet diep gegraven wordt.

- Gevolgen voor beheer en onderhoud van het waterstaatswerk;

Conclusie: De NVO's vormen geen belemmering voor het onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam, zie het onderhoudsplan (bijlage G projectomschrijving).

- Toekomstbestendigheid van de waterkering (profiel van vrije ruimte).

Conclusie: niet relevant, deze overige kering kent geen profiel van vrije ruimte.

14. Objecten en bouwwerken bij oppervlaktewaterlichamen.

De markeringspaaltjes worden geplaatst in de bodem en reiken tot boven de waterspiegel. De te plaatsen paaltjes geven de begrenzing van de extensief beheerde oever aan en zijn daarom noodzakelijk in het talud van het oppervlaktewaterlichaam. De afstand van de paaltjes van 2 meter tot het talud is zo groot dat er geen invloed van betekenis is op het talud. Ook vormen ze geen belemmering voor het onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam.

De doorstroming van het oppervlaktewaterlichaam wordt door de paaltjes ook nauwelijks beïnvloed. Bovendien is op deze extensief beheerde oevers plantengroei gewenst.

Beheer en onderhoud

Er is een onderhoudsplan opgesteld waarmee de instandhouding van de maatregelen wordt gewaarborgd. Dit onderhoudsplan is opgenomen in bijlage G van de bij dit besluit behorende Projectbeschrijving maatregelen Overijssels Kanaal (Deventer-Raalte).

Gevolgen voor Legger of beheerregister

De activiteiten c.q. werkzaamheden waarvoor vergunning wordt verleend leiden niet tot wijziging van de Legger.

Als gevolg van de activiteiten volgens deze vergunning zal het beheerregister hierop moeten worden aanpast met de daarvoor relevante gegevens.

Conclusie

Het belang van de aanvrager bij het verkrijgen van een vergunning is afgewogen tegen de

waterhuishoudkundige belangen die zijn weergegeven in het hierboven genoemde beleid en de doelstellingen van de Omgevingswet en de doelen uit de Waterschapsverordening Waterschap Drents Overijsselse Delta.

Uit de belangenafweging in bovenstaande overwegingen is gebleken dat, met inachtneming van de aan dit besluit verbonden voorschriften, de zorg, veiligheid en functie van het waterstaatswerk voldoende wordt gewaarborgd.

Er bestaat vanuit het waterschap geen bezwaar tegen het verlenen van de vergunning.

4. Procedure

Algemeen

De aanvraag is op 13 maart 2024 bij het waterschap ingediend. De aanvraag is geregistreerd in dossiernummer Z/24/060519. De aanvraag bestaat uit de volgende documenten:

- Het aanvraagformulier van 13 maart 2024.
- Tekening Situatie en dwarsprofiel maatregelen NVO 1 t/m 14, tekeningnummer 1291396-TE-PLA-DO-0271 t/m 0282, blad 1 t/12, van 23 april 2024.
- Tekening Overzicht maatregelen natuurvriendelijke oevers, tekeningnummer 0016184-OKD-TE-ALG-VO-0106, blad 6, van 17 november 2023.
- Projectbeschrijving maatregelen Overijssels Kanaal (Deventer-Raalte) van 1 februari 2024
- Notitie Alternatievenstudie aanvoersituatie Overijssels Kanaal van 8 maart 2023.
- Eindrapport Herinrichting Overijssels Kanaal Afvoermmodellering van 26 september 2022.

Uitgebreide procedure

Voor de voorbereiding van deze vergunning wordt, op verzoek van de aanvrager, de uitgebreide procedure op grond van afdeling 3.4. van de Algemene wet bestuursrecht gevolgd.

Dit houdt in dat deze ontwerp-omgevingsvergunning met bijbehorende documenten 6 weken ter inzage wordt gelegd. Binnen deze termijn kan iedereen een reactie (zienswijze) op de plannen geven.

Na deze termijn worden alle ingediende zienswijzen zorgvuldig beoordeeld en beantwoord in een reactienota. Mogelijk leiden de zienswijzen nog tot een aanpassing van de plannen. Daarna neemt het dagelijks bestuur een definitief besluit op de aanvraag omgevingsvergunning.

Zienswijze

Iedereen kan binnen zes weken een reactie (zienswijze) indienen tegen dit ontwerpbesluit.

De termijn voor het indienen van een zienswijze loopt van 15 juni 2024 tot en met 26 juli 2024.

Digitaal

Hiervoor kunt u gebruik maken van het e-formulier op de website: [Zienswijze indienen | Waterschap Drents Overijsselse Delta \(wdodelta.nl\)](#) Daarvoor moet u beschikken over een elektronische handtekening (DigiD).

Een per e-mail ingediende zienswijze wordt niet in behandeling genomen.

Schriftelijk

Een schriftelijke zienswijze kan worden gestuurd naar:

Waterschap Drents Overijsselse Delta

t.a.v. team Vergunningen

Postbus 60

8000 AB ZWOLLE

Mondeling

Voor het mondeling naar voren brengen van een zienswijze kunt u uiterlijk 18 juli 2024 een afspraak maken via vergunningen@wdodelta.nl.

Contact

Voor vragen over dit besluit kunt u contact opnemen met het team Vergunningen van het waterschap, telefoon: 088-2331200; e-mail: vergunningen@wdodelta.nl.

Dossiernummer: Z/24/060519

© team Vergunningen, Waterschap Drents Overijsselse Delta

Bijlage 1. Begripsbepalingen

In deze vergunning wordt verstaan onder:

1. **A-oppervlaktewaterlichaam:**
Een oppervlaktewaterlichaam (met een afvoercapaciteit groter dan 25 liter per seconde), met peilregulerende kunstwerken, dat als zodanig is aangegeven op de bij de verordening Waterschap Drents Overijsselse Delta behorende kaart.
2. **B-oppervlaktewaterlichaam:**
Een oppervlaktewaterlichaam (met een afvoercapaciteit groter dan 10 liter per seconde en kleiner dan 25 liter per seconde), met peilregulerende kunstwerken, dat als zodanig is aangegeven op de bij de verordening Waterschap Drents Overijsselse Delta behorende kaart.
3. **Bergingsgebied:**
Een gebied waarvan op grond van de Omgevingswet een functie voor waterstaatkundige doeleinden is toegedeeld, niet zijnde een oppervlaktewaterlichaam of onderdeel daarvan, dat dient ter verruiming van de bergingscapaciteit van een of meer watersystemen en dat ook als bergingsgebied op de legger is opgenomen.
4. **Beschermingszone A-oppervlaktewaterlichaam:**
Aan een oppervlaktewaterlichaam grenzende zone, waarin ter bescherming van het oppervlaktewaterlichaam beperkingen van toepassing zijn. Deze beschermingszone is 5 meter breed.
5. **Beschermingszone waterkering deel A:**
Aan een waterkering grenzende zone, waarin ter bescherming van de waterkering beperkingen van toepassing zijn. De beschermingszone deel A varieert in breedte.
6. **Beschermingszone waterkering deel B:**
Aan een waterkering of aan beschermingszone deel A grenzende zone, waarin ter bescherming van de waterkering beperkingen van toepassing zijn. De beschermingszone B varieert in breedte.
7. **Beschermingszone waterkering deel C:**
Aan een waterkering of aan beschermingszone deel B grenzende zone, waarin ter bescherming van de waterkering beperkingen van toepassing zijn. De beschermingszone C is 100 meter breed.
8. **Dagelijks bestuur:**
Het dagelijks bestuur van Waterschap Drents Overijsselse Delta of zijn rechtsopvolger.
9. **Grondwater:**
Water dat zich onder het bodemoppervlak in de verzadigde zone bevindt en dat in direct contact met de bodem of ondergrond staat.
10. **HDD-boring:**
Horizontal Directional Drilling (HDD) of horizontaal gestuurd boren is een sleufloze techniek die gebruikt wordt voor de aanleg van ondergrondse infrastructuur.
11. **Insteek:**
De snijlijn van het bovenwatertalud van een oppervlaktewaterlichaam met het aangrenzende maaiveld.
12. **Kunstwerken:**
Constructies die een ondersteunende of peilregulerende functie hebben in een waterstaatswerk en beschermingszone.
13. **Kruinlijn:**
De snijlijn van het talud van de waterkering met de kruin van de waterkering.
14. **Legger:**
Legger als bedoeld in artikel 2.39 van de Omgevingswet als het gaat om ligging, vorm,

afmeting en constructie, of als bedoeld in artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet als het gaat om onderhoudsplichtigen of onderhoudsverplichtingen.

15. **Lozingspunt:**

Het punt waar water in een oppervlaktewaterlichaam wordt geloosd.

16. **Object:**

Bouwwerken, beplanting, wegmeubilair, recreatieve voorzieningen etc.

17. **Onderhoudspad:**

Pad dat op of langs een waterstaatswerk is gelegen en waarvan het waterschap gebruik maakt voor onderhoud of inspectie van waterstaatswerken.

18. **Ongewoon voorval:**

Een onverwachte gebeurtenis waardoor nadelige gevolgen voor het waterstaatswerk zijn ontstaan of kunnen ontstaan.

19. **Oppervlaktewaterlichaam:**

Het vrij aan het aardoppervlak voorkomend water met de bijbehorende waterbodem, oevers en de droge oevergebieden die zijn aangewezen in de Waterwet.

20. **Overig oppervlaktewaterlichaam:**

Een ander oppervlaktewaterlichaam dan een A- of B-oppervlaktewaterlichaam.

21. **Profiel van vrije ruimte:**

De ruimte, als vastgelegd in de legger, ter weerszijden van en boven een waterstaatswerk of een toekomstig waterstaatswerk die naar oordeel van de beheerder nodig is voor toekomstige verbeteringen.

22. **Teen:**

De als zodanig in de legger aangegeven lijn, of voor zover daarin niet aangegeven de lijn die overeenkomt met de snijlijn van het talud van de waterkering met het horizontaal gelegen maaiveld, dan wel met de bodem van het aangrenzende water, of bij natuurlijke hoogten of hooggelegen gronden de grenzen van een doorlopende strook van deze hoogten of gronden ter breedte van 10 meter.

23. **Veiligheidszone:**

De strook naast het waterstaatswerk waarbinnen een lekkage van de leiding de stabiliteit van het waterstaatswerk in gevaar kan brengen.

24. **Verheelde waterkering:**

Waterkering waarbij de hoogte van de achterliggende gronden tot op minimaal 10 meter landinwaarts op natuurlijke wijze op gelijke hoogte of hoger dan de kruin van de waterkering is gelegen en waarbij de verheling tenminste 10 meter lang is.

25. **Waterkering:**

Kunstmatige hoogte en de bijbehorende gronden, natuurlijke hoogte of gedeelte daarvan, of hoge gronden met ondersteunende kunstwerken, die een waterkerende of mede een waterkerende functie hebben.

26. **Watersysteem:**

Oppervlaktewaterlichamen met bijbehorende bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken en grondwater.

27. **Werken:**

Alle door menselijk toedoen ontstane of te maken constructies en objecten met toebehoren.

28. **Werkzaamheden:**

De handelingen die nodig zijn voor de realisatie en het onderhouden van de vergunde werken.